

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัย เรื่องทัศนคติของผู้บริหารและนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการรับการถ่ายโอนภารกิจ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research)ควบคู่กันไป

การวิจัยเชิงปริมาณ

กระบวนการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารที่เป็นข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองขึ้นไปในองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาจังหวัด ใน 9 จังหวัด ภาคตะวันออกได้แก่ ชลบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว สมุทรปราการ และนครนายก จำนวน 420 คน

2. กลุ่มตัวอย่างและการสุ่ม

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จะคำนวณโดยใช้สูตรยามานะ ต่อไปนี้ (Yamane, 1973, pp. 886-887)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้

n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Errors) ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05 ภายใต้วความเชื่อมั่น 95%

แทนค่า

$$\text{ขนาดตัวอย่าง} = \frac{420}{1 + 420 (0.5)^2}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{420}{1 + 420 (.0025)} \\ &= \frac{420}{2.05} \\ &= 204.87 \end{aligned}$$

ขนาดตัวอย่างที่จะใช้ในวิทยานิพนธ์นี้เท่ากับ 205 คน

เทคนิคการสุ่มตัวอย่างจะใช้เทคนิคการสุ่มแบบการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน

(Proportional Random Sapling) คือ ชั้นภูมิที่มีขนาดใหญ่กว่าก็จะมีจำนวนหน่วยตัวอย่างที่ถูกเลือกมากกว่าชั้นภูมิขนาดเล็ก (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อบจ.	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ข้าราชการ	นักการเมือง	ข้าราชการ	นักการเมือง
อบจ. ชลบุรี	22	30	13	14
อบจ. จันทบุรี	9	24	5	11
อบจ. ฉะเชิงเทรา	27	30	13	14
อบจ. ระยอง	24	30	11	14
อบจ. ตราด	24	24	11	11
อบจ. ปราจีนบุรี	14	24	9	11
อบจ. สระแก้ว	16	30	9	14
อบจ. สมุทรปราการ	24	30	11	14
อบจ. นครนายก	14	24	9	11
	174	246	91	114
รวม	420		205	

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานกับหน่วยงานที่ทำการศึกษเพื่อขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนประชากร

3.4.2 ผู้วิจัยเดินทางไปพบกลุ่มตัวอย่างยังหน่วยงานที่ทำการศึกษาเพื่อทำการชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถามและให้กลุ่มตัวอย่าง คอบแบบสอบถามพร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามกลับคืน

3.4.3 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล

3.4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนคัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ มาลงรหัสตัวเลข (code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วนแล้ว จึงนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติพรรณนาและสถิติอนุมาน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจะการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ

การกำหนดคะแนนการรับรู้ข่าวสารมีดังนี้

- รับข่าวสารเป็นประจำ เท่ากับ 4 คะแนน
- รับข่าวสารเป็นบางครั้ง เท่ากับ 3 คะแนน
- รับข่าวสารนาน ๆ ครั้ง เท่ากับ 2 คะแนน
- ไม่เคยรับข่าวสารเลย เท่ากับ 1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนรายข้อมารวมกันเพื่อหาค่าเฉลี่ย แล้วแบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็นการรับรู้ข่าวสาร 3 ระดับ โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยรวม ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.00 - 4.00 หมายถึง มีการรับรู้มาก
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.00 - 2.99 หมายถึง มีการรับรู้ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.99 หมายถึง มีการรับรู้น้อย

4.3 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ
การกำหนดคะแนนความรู้ความเข้าใจดังนี้

- เลือกคำตอบที่ถูกต้อง กำหนดคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน
- เลือกคำตอบที่ผิด กำหนดคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนรายข้อมารวมกัน แล้วแบ่งออกเป็นความรู้ความเข้าใจ 3 ระดับ
โดยเปรียบเทียบกับคำตอบดังนี้

- ตอบถูก 9 - 11 ข้อ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจมาก
- ตอบถูก 5 - 7 ข้อ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
- ตอบถูก 1 - 4 ข้อ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อย

4.4 การวิเคราะห์ความชัดเจนของแผน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดทัศนคติโดยกำหนดคะแนนดังนี้

- ชัดเจน เท่ากับ 3 คะแนน
- ไม่แน่ใจ เท่ากับ 2 คะแนน
- ไม่ชัดเจน เท่ากับ 1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนรายข้อมารวมกัน แล้วแบ่งทัศนคติออกเป็น 3 ระดับ โดยเปรียบ
เทียบกับค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.34 - 3.00 หมายถึง ชัดเจน
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.67 - 2.33 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.66 หมายถึง ไม่ชัดเจน

4.5 การวิเคราะห์ความพร้อมของบุคลากร

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดความพร้อมของบุคลากร โดยกำหนดคะแนนดังนี้

- พร้อมมาก เท่ากับ 4 คะแนน
- พร้อมปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน
- พร้อมน้อย เท่ากับ 2 คะแนน
- ไม่พร้อม เท่ากับ 1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนรายข้อมารวมกัน แล้วแบ่งทัศนคติออกเป็น 4 ระดับ โดยเปรียบ
เทียบกับค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.28 - 4.00 หมายถึง พร้อมมาก
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.52 - 3.27 หมายถึง พร้อมปานกลาง

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.76 - 2.51 หมายถึง พร้อมน้อย
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.75 หมายถึง ไม่พร้อม

4.6 การวิเคราะห์ความพร้อมของเทคโนโลยี

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดความพร้อมของเทคโนโลยีโดยกำหนดคะแนนดังนี้

- พร้อมมาก เท่ากับ 4 คะแนน
- พร้อมปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน
- พร้อมน้อย เท่ากับ 2 คะแนน
- ไม่พร้อม เท่ากับ 1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนรายข้อมารวมกัน แล้วแบ่งทัศนคติออกเป็น 4 ระดับ

โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.28 - 4.00 หมายถึง พร้อมมาก
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.52 - 3.27 หมายถึง พร้อมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.76 - 2.51 หมายถึง พร้อมน้อย
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.75 หมายถึง ไม่พร้อม

4.7 การวิเคราะห์ความเพียงพอของงบประมาณ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดความเพียงพอของงบประมาณโดยกำหนดคะแนนดังนี้

- เพียงพอมาก เท่ากับ 4 คะแนน
- เพียงพอปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน
- เพียงพอน้อย เท่ากับ 2 คะแนน
- ไม่เพียงพอ เท่ากับ 1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนรายข้อมารวมกัน แล้วแบ่งทัศนคติออกเป็น 4 ระดับ โดย

เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.28 - 4.00 หมายถึง พร้อมมาก
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.52 - 3.27 หมายถึง พร้อมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.76 - 2.51 หมายถึง พร้อมน้อย
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 - 1.75 หมายถึง ไม่พร้อม

4.8 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็นจะใช้ค่า t - test และ One - Way

ANOVA

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่ออธิบายถึงผลการวิเคราะห์ในการวิจัยเชิงปริมาณให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ โดยจะเน้นข้อมูลในรายละเอียดและข้อมูลในเชิงลึก

วิธีการเก็บข้อมูลจะใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview) โดยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) ที่เป็นผู้รู้เรื่องเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้คือ

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่

1.1 ส.จ.ประเสริฐ รักเผ่า (ส.จ.ระยอง)

1.2 อนันต์ ปรีดาสุทธิจิตต์ (ส.จ.ชลบุรี)

2. ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่

2.1 นายจักรพงษ์ นนทิตา (ผู้อำนวยการกองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี)

2.2 นางธรรณัฐย์ เนตรจรัส (ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด)

3. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่

3.1 นายภิญโญ ตันวิเศษ (นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี)

3.2 นายแสวง โพธิ์สว่าง (รักษาการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา)

4. ข้าราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง

4.1 ข้าราชการประจำสำนักงานการปกครองท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทรา (สงวนนาม)

4.2 ข้าราชการประจำสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สงวนนาม)

แนวการสัมภาษณ์

แนวการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในทัศนคติของผู้ให้ข้อมูลหลักมีข้อคำถามที่ได้มาจากการสำรวจจากแบบสอบถาม ดังนี้

1. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเพื่อสร้างความชัดเจนในแผนการถ่ายโอนภารกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเพื่อสร้างความชัดเจนในแผนการถ่ายโอนภารกิจ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

3. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรในงานส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก

4. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีในศูนย์สาธิต เพื่อการพัฒนาเด็กเล็ก

5. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณในศูนย์สาธิต เพื่อการพัฒนาเด็กเล็ก

6. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการสร้างความชัดเจนของแผนการถ่ายโอนภารกิจ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

7. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการสร้างความชัดเจนของแผนการถ่ายโอนภารกิจ ด้านการส่งเสริมการลงทุน

8. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการสร้างความชัดเจนของแผนการถ่ายโอนภารกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้การตรวจสอบข้อมูลคุณภาพโดยอาศัยผู้ให้ข้อมูลหลักและแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักจะประกอบด้วยบุคคลจาก 4 กลุ่ม ที่แตกต่างกัน คือ

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
4. ข้าราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ท้องถิ่นจังหวัด

ส่วนการตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันนั้น จะใช้ผลการสำรวจในเชิงปริมาณควบคู่กับการสัมภาษณ์เจาะลึก เชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ

หลังจากการสัมภาษณ์เจาะลึกจนกระทั่งข้อมูลอิ่มตัวแล้วก็จะนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และเชื่อมโยงในเชิงเหตุและผลในการตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 3 หลังจากนั้นจะนำเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปของการพรรณนาเชิงชาติพันธุ์ (Ethnographic Description) คือให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้บรรยายโดยตรงกับผู้อ่านในรูปของการอ้างคำพูดของผู้ถูกสัมภาษณ์